pro nihilo irascebat̃ ⁊ semel infra se dixit. O miser quicq̃d boni facio ꝑdo ex ista ĩpaciẽtia cogitauit ire ad desertũ ne haberet occasionẽ irascendi. ⁊ sic fecit ⁊ cũ semel ꝯmedetet panẽ ⁊ aquã ꝓuocatus ira fregit situlã ⁊ ad se reuersus dixit. O miser opportet suppꝛtare magna virtus est Jõ apl'us Cũ om̃ hũilitate ⁊ mansuetudĩe cũ pacĩa supportãtes ĩuicem in caritate ad eph̃. iiij. Modo scitis q̃ sunt opa misericordie ⁊ q̃ pietatis de quibus dicit thema Sũt viri misericordie ⁊c̃.

Dñica q̃nta post trinitatis ſmo. j.

Exi a me domine qꝛ homo pctõr sũ ego Lu. v. Materiã q̃ꝫ nũc volo p̃dicare erit sb̃tilis ⁊ ĩtricata qꝛ thema ita req̃rit. scꝫ de modis q̃bus deus habitat in creatur̃ ⁊c̃ Sed p̃mo salutet̃ virgo maria ⁊c̃. verbũ thematis habet difficultatez magnã volenti ip̃m stricte recipe Fuit ei verbũ beati petri ad xp̃m viso miraculo de captura piscũ. Qui dixit xp̃o Exi a me domine ⁊c̃. O btẽ petre medico dicitis vt recedat ab ĩfirmo. cũ deberetis sibi poci⁹ diceere. mane mecũ dñe medice ⁊c̃. maxime cũ xp̃s dicat Nõ est opus valẽtib⁹ medicus. sed male habentib⁹. Math̃. ix. Cũ medicus ergo curans animas. pctõribus est necessari⁹ q̃uo petrus dixit verbum propositum. Exi a me ⁊c̃. De quo verbo petrus tamẽ luadatur. Responsio est ista. qꝛ beatus petrus dixit hoc verbũ pro magna reuerẽcia quã ꝑtabat xp̃o ⁊ exhibebat. Sicut diceret infirmus pauper ⁊ rusticus medico nobilissimo reuerencialiter. Exi a me quia ego sum pauper ⁊c̃. Isto modo loquebatur beat⁹ petrus considerans xp̃i maiestatem ⁊ suaꝫ paruitatem ⁊ mollitatem. Sicut centurio qui dedit repulsam xp̃o ex reuerẽcia ĩ extimabili dicens. Dñe non sum dign⁹ vt intres sub tectum meum ⁊c̃. Math̃. viij Patet thema. Nota ꝙ inuenimus in sacra scriptura triplicem bonum ⁊ optabilem exitum dei ab homine. Primus exitus est.

Per graciam habitualem.
Scd̃s ꝑ diligenciam virtualem
Tercius per vtilitatem ꝓximalem

Dico primo ꝙ est exitus dei in creaturam per graciam habitualem. Doctrina est ꝯmunis ꝙ deus stat in qualibet creatura per potenciam essenciam ⁊ presenciam. siue sit bona creatura siue sit mala. De ista materia vide scm̃ thomã. prima ꝑte. q. viij. arti. iij. Per potenciam dicit̃ stare. sicut rex dicitur esse in toto suo regno et in qualibet eius parte. quia vbiq̃ extenditur sua potencia. Sicut potencia dei extẽditur vbiq̃ ad omnem locum ad infernum. purgatorium. terram. celũ ⁊c̃ ad generandum corrumpendum puniẽdum p̃miandum ⁊c̃. Auc̃tas. Domine deus rex omnipotẽs. in dicione tua cũcta sunt posita. ⁊ non est qui possit tue resistere voluntati. si decreueris saluare israhel. Tu fecisti celũ ⁊ terram. ⁊ quicquid celi ambitu cõtinet̃. dñs omniũ es nec ẽ qui resistat maiestati tue. Cũcta nosti ⁊ scis. quia nõ pro superbia ⁊ cõtumelia ⁊ aliq̃ glie cupiditate feceri ꝫ Hester. xiij. Scd̃o deus est vbiq̃ per p̃nciam. Rex licꝫ ꝑ potentiã sit in toto suo regno non tñ vbiq̃ ꝑ p̃nciam. qꝛ nõ om̃a videt nec ei sunt om̃ia p̃ncia. ymo oportꝫ eũ inuestigare ꝑ ꝯmissarias lr̃as ꝓcessus ⁊ h⁹ modi. Sed deus sicut est vbiq̃ ꝑ potenciam. Ita est vbiq̃ per presenciam quia omnia sunt presencia sue sciencie ⁊ omnia scit. Omnia nuda ⁊ aperta sunt oculis eius. Ad hebreos. iiij. Tercio deus est vbiq̃ per essenciam. Quia celum ⁊ terra ⁊ quelibet creatura existens est plena sua deitate quẽadmodũ videmus ꝙ

in meridie aer est plenus claritate solis. Ita qlibet creatura e plena diuina essencia. Nunqd no celum et terra ego ipleo ayt dns. Jere. xxiij. Sicut em aia hois iplet totum et qlibet eius ptem. ita diuina essencia iplet totu mundum et qlibet eius ptem. Sed sicut aia ondit in capite suas potencias virtutes et pfectoes Ita deus q licz ita bn sit in terra sicut in celo tn in celo ondit sua essenciam beatis facieliter. si ergo aliqs est pctor pctm no tollit qn sit dei creatura. et ideo in eo est de9 p potenciam essenciam et pnciam. sed no est in eo p gram habitualem. Exit g deus in creaturam a pmo mo essendi. scz p potenciam eenciam et pnciam in gram hitualiter ppter hoc dixit moyses iudeis pctoribus Non em est deus nobiscu ne corruatis coram inimicis vris. Numeri. xiiij. No intelligebat q no esset cu eis deus p potenciam eenciam et pnciam. sed itelligebat q no erat cu eis p gram hitualem Ido p salomone dixit. Longe est deus ab impijs pueri. xv. Potest g dicere pctor orones thematis. Exi a me dne. s. p effectu gre hitualis. De isto exitu dicit dauid in ps. Exurgat deus de9 nr de9 saluos faciedi et dm domini exitus mortis Nota deus nr scz p incarnacoez Gen. xxxvij. Caro em et frater nr est Ido dicit deus saluos faciet qr an incarnacoem nullu hoiem saluu fecit solu aut saluos fecit angelos. Hoies qtucuqz scos mittebat ad infernu. scz ad lymbu prm. Johanes em de q xps dixit Int natos mulier etc. ad limbu descendit. Sz exquo est deus nr p incarnacoem saluat hoies. Scdo dicit dm dm Ro qr duplici iure xps e dns nr scz creacoe et redempcoe. Creacoe qr sicut aliquis de suo pprio facit domu vel faciens domu dicitur dns. Ita deus de suo pprio. s. potencia sua creauit omnia. Ideo dns est. Ecce primum dm. Scdo est redemptor. qr sicut ille q emit captiuos dicit dns eoru. Ita xps emit nos pcioso sanguine suo Ido ecce scdm dm ¶ Tercio exitus mortis. i. peccati mortal qr scz deus exit i pctorem p gram hitualem cu p deu iustificat a morte culpe pctor et resuscitat. alias em eet mortu9 et no faciens fructu meritoru. qr sine me. i. gra dei nihil potest facere scz meritorie Joh. xv. ¶ Dubiu si diceret ab aliq. Ergo ex q sum in pcto mortali dimittam opa bona. qr no sunt mihi meritoria. Rndeo q no immo tunc sut magl necia Racio qr psona talis est in infinitl piculis corpis aie et bonor. qr miru est qno dyabol9 no statim destruit totu etc Ido bona no sut dimittenda. s mltiplicanda qr valent ad oia alia pter ad gloriaz Qr sic intelligit qn aia venit ad portam padisi vt recipiat salariu xpus dat sibi pmiu de factis in gra solum. Si aia vellz dicere dne. et de tali opere q ego feci in pcto nihil dabit mihi. Rndet xps No recipio in coputu. qr ia satisfeci tibi p ill in alio mundo in q dedi tibi vita et custodiui te a dyabolo dedi tibi ptricoem etc. verbi gra. de paulo de matheo. dauid. et magdalena. qui fuerunt pctores. q tn in pcto multa bona fecerut. et deus no tradidit obliuioni. Sz si paul9 vel mathe9 de illis petiuissent pmiu. Rndisset xps. No dare tibi aliqd. qr iam satisfeci tibi. De isto exitu auctas. Ibi scz i tali exitu absondita est fortitudo ei9. scz gra. An faciem ei9 ibit mors. scz pcti mortalis. pz pmiu qre dicit thema. Exi a me dne etc ¶ Dico scdo q opus dei est in creatura p diligenciam virtualem. dicat qno sut multe psone in h mudo q habet gram hitualem. s de illa opant ita diligenter vt possent. ptenti em sut seruare precepta dei. et ecclesie solum. verbi gra Si diceretur eis. quare no ieiunatis bis vel ter in septimana. Respondent. Ad h non teneor Sufficit michi seruare ieiunia ecclesie.

Dnica v post Trinitatis Sermo ii

Item de missa audiēda quolibet die. dicerent nō obligor nisi in dnica. Item de operibus penitēcialib⁹ dicunt sufficit mihi semel in anno. Patet q̄ illa grā habitualis nō exit in tot bonis opibus spūalibus sicut posset. Tales habēt gracia habitualiter ex quo seruāt precepta ecclesie et dei. sed nihil addūt. De istis dicit xp̄s Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit et pater meus diliget eum ⁊ ad eū veniemus ⁊ mānsionē apud eū faciemus. Jo. .xiij. Ideo petit thema. Exi a me dne. s. tu dne qui es in me p grām habitualiter Exi a me scz p diligentiā effectualem. qz peccator sum ad minus venialiter. qz nō sum ita diligens in opib⁹ spūalibus. vt oporteret De ꝑ auctas. Dnus de⁹ super eos videbit scz, ꝓter virtutem operū celestiū que sunt desup ⁊ exibit vt fulgur gladius. i. verbum eius. Fulgur facit tria. Illumīat. inflāmat. ⁊ timorē inducit. Ista gracia dei habitualis exiens per opa spūalia inflāmat affectiōem scz ad faciēdū opa spūalia cū feruore spūs Illumīat intellectū ad cognoscēdū. terret incutiendo terrorē penarū inferni Jō dicit scriptura Quēcūq̄ potest facere manus id est virtus tua instanter opare. qz nec opus nec ratio nec scia nec sapientia erunt apud inferos quo tu properas.

Nota in dicta auctte quatuor opa q̄ multū placent deo. sed ex quo anima est in inferno nihil sibi ꝓsunt. Primum opus scz ꝓstruere capellas ecclesias ponere hospicia ⁊ hmōi. Sed si tu precepisti in testamēto tuo ista fieri vadis ad infernum Ista opera nō poterūt te iuuare etc. si fiant Secō ratio id restitutio respicere domum tantam seu bursam ⁊ in hac vita restituas alias nihil valebit liberando te ab inferno. Tercio scētia et hoc in elemosinis dādis respicit q̄ dentur in locis p̄ns ⁊ necessarys. Quarto sapiencia scz sapida scencia. q̄ ꝓsistit dicendo vel faciendo dicere missas ⁊ orōnes qui in istis non sentit sapōrem negligens est. nec valent multe misse ad liberandū vnā animaz de inferno. Ideo dicit Quēcūq̄ potest man⁹ tua ⁊ c̄. Ideo ille qui habet grām habitualem petit i themate Exi a me ⁊c̄ ac si diceret. dne tu i me es p gratiaz habitualem. Idō exi in me p effectū diligencie in opibus spūalibus.

Dico tercio q̄ est exitus dei in creatura p vtilitatem ꝓximalē Sunt emī aliq̄ in quib⁹ deus habitat ꝓmo ⁊ secō mō supius dictis. sed nō curant de saluatione ꝓximi seu de alia vtilitate. de quib⁹ dicit Jero. ad paulinū in ꝓlogo biblie ca. Sancta quippe rusticitas solū sibi prodest qz nō curant de alij⁹ tū deus ordinauit vt quilibet curet de proximo vt de se. Eccl. .xvij. Deus mādauit vnicuiq̄ de ꝓximo suo. Ideo talis petit in themate dicēs. Exi a me dne. scz per vtilitatem ꝓximalem vt proximis meis possim ꝓficere. Auctas In tpe exitus tui distribue hereditatem tuam. Eccl. .xxxij. Scz diuidere cū proximis idigētib⁹ nec timeas depauperari ꝓter eleōsinas vmo magis abundabitis. p̄dicatio emī est magna elemosina qm̄ fit ꝓ deo. ⁊ nunq̄ p̄dicatori deficiet materia. Ita etc̄ est de diuicis qz deus dat abundanter illis qui libenter dant elemosinas quia deus nō p̄t vinci a creatura p misericordiā. Dicat de opibus mie erga pauperes ⁊ talib⁹ dicet xp̄s i iudicio gnāli vēite bn̄dicti p̄ris mei ⁊c̄

Dnica quīta sermo scō ⁊ est fim sensū allegoricū de aīabus.

Onclusērūt pisces multitudinis copiosa Lu. v. Ad trām

Sed ego iuxta intellectū allegoricū vel spūalē volēs nunc declarare ꝗs verbū de aīab⁹ purgatorij pono tres ꝓclusiōnes.

Prima q purgatoriū est sicut carcer ī q̄ claudūtur hoīes debitis obligati. Cū dicitur. ꝯcluserūt. Scda q ad purgatoriū nō vadūt nisi xp̄iani baptisati cū dicit̄ piscīū Tertia q q̄ vadūt ad purgatorium nō stabūt soli s̄ sūt bn̄ sociati. Cū d̄r multitudinē copiosam. ¶ Prima g̊ ꝯclusio ē q purgatorium est sicut carcer in q̊ claudunt̄ hoīes debitis obligati. Sicut ī carcere ciuitatis claudunt̄ aliq̊ciēs aliqui ex debitis q̊usq̄ satisfecerint vel alij ꝓ eis. Ita est de purgatorio qd̄ est ī corde terre. de igne ⁊ de flāma pura. q̄ sup̄naturaliter virtute diuina affligit aīas que pro debitis soluēdis ibi claudunt̄ q̄ stabunt ibi q̊usq̄ soluerint ipē vel amici eoꝝ Jō dicit Cōcluserūt supple āgeli ministri ⁊ executores diuine iusticie. De ista ꝯclusione dicit. Jere. in p̄sona aīe exn̄tis in purgatorio. Cōclusit vias meas lapidib⁹ q̄dris ⁊ semitas meas subuertit Trenoꝝ. iij. Nota lapidib⁹ q̄dris quādo ortus vel vinea claudit̄ lapidib⁹ rotundis p̄ies diruit̄ statim. Sed si clausura fiat ex lapidib⁹ q̄dris nō ita diruit̄. q̄ fortis clausura est. Et sig̃t penā purgatorij fortē ⁊ durā. de q̄ nō pn̄t exire nisi ꝯpleant pn̄iam vel satisfiat ab amicis ꝓ eis Nota semitas meas subuertit. scz ꝯtricionē bonū ꝓpositū. ꝯfessiōem. restitucōem. remissionem. Jeiunia. elēosinas. Iste sūt semite stricte. p q̄s vadim⁹ in h̄ mūdo s̄ī alio purgatorio Nō p̄t aīa p semitas istas. q̄ nō p̄t facere pn̄iam meritoriā. De isto carcere purgatorij dās ꝯsilium cuilibet nr̄m xp̄s dicit. Esto ꝯsenciēs aduersario tuo cito. dū es cuz eo in via. ne forte tradat te aduersari⁹ tuus iudici ⁊ iudex tradat te mīstro ⁊ in carcerē mittatis Amen dico tibi non exies inde donec reddas nouissimum q̄drantem. Math. .v. Nota nouissimū quadrantē. i. obulū signat mīmā culpā soluendā Nota esto ꝯsenciēs aduersario tuo. aduersarius est sermo diuin⁹ q̄ scz aduersat̄ sensualitati nr̄e. nō tamē rōem. q̄ rō iudicat q preceptum dei est bonū ⁊ cōgruū. Sz sensualitas ad malū inclinatur ad sup̄biam auariciam luxuriā ⁊c̄. Ideo aplus. Cō delector legi dei s̄m interiorem hoīnem video alteraz legem in mēbris meis repugnātem legi mentis mee. ad Ro. vij Nota cito dū es in via Rō quia in alio mundo nō est remedium. Ne aduersari⁹ scz verbū dei te accuset. Quia sicut abbas vel prior corrigit fratrem deliquētem. Ita xp̄us in iuditio ⁊ dicet quis es tu. Rn̄det dn̄e. Ego sum xp̄ianus clericus vel religiosus. ⁊ xp̄s. Ecce legem quā dedi tibi ⁊c̄. ⁊ s̄m illaz iudicaberis Auc̄tas. Qui sp̄nit me ⁊ nō accipit verba mea habet q̄ iudicet eū. Sermo quē locutus sum ille iudicabit eū in nouissimo die Joh. xij. Nota qui sp̄nit me ⁊c̄ Despicit̄ rex qn̄ sue ordinacōes vel p̄conizacōes nō seruant̄. Ita de xp̄o. Ideo dicit qui sp̄nit me ⁊c̄. Ecce aduersarius sermo dei. Et iudex scz xp̄s tradet te ministro. ¶ Est q̄stio Quis est iste minister qui portat animam ad purgatoriū Aliqui dixerunt q ille minister est dyabolus qui fecit eam peccare. sed nō est verū Ratio quaz assignat sanctus tho. est quia anima vadēs ad purgatoriū in gracia dei. egreditur de campo ⁊ cum victoria non est ergo rōnale q dyabolus qui est victus recipit aīam victricem. Ideo ab angelo bono portat̄ ad purgatorium Dicatur practica. Et dicet sibi angel⁹. Amen dico tibi nō exies inde donec reddas nouissimū quadrātem. ¶ Secūda ꝯclusio est q ad purgatoriuz nō vadūt nisi xp̄iani baptisati. Non vadūt ibi Judei nec agareni ⁊ infideles. ⁊ hoc ostenditur cū d̄r piscīū. Pisces nascunt̄ ⁊ cōuersantur ī aqua. Ita xp̄iani ī aq̄ baptismatis ⁊ ꝯuersant̄ in aq̄ lacrimaꝝ p pn̄iaz Jō dd̄. vocauit xp̄ianos pisces dicens

pisces maris q̄ ꝑambulāt semitas maris ps. Nota pisces maris ab amaritudine passiōis xp̄i. Aqua baptismatis habz virtutē ⁊ efficaciā lauādi aīas. Ideo apl's Quicūq; baptisati sum⁹ in xp̄o ihu. in morte ip̄ius baptisati sum⁹ ad Ro. vj. Nota q̄ ꝑambulāt semitas maris quātū ad ꝯuersaciōem ꝑ amaritudinē pn̄ie et lacrimaꝝ. Notāde sūt hic due q̄stiones. Prima quā multi faciūt est ista. Frat̄ ꝙ dicitis ī cōclusiōe ꝙ soli xp̄iani ad purgatoriū vadūt ⁊ infideles ad infernū. h̄ nō videt̄ verū. Rō qꝛ multi īfideles sūt qui recipent baptismū si scirēt tm̄ valere. sed nūq̄ audiuerūt Nunq̄d excusant̄. Rn̄sum est ꝑ q̄stiōem q̄ facit scūs tho. ī scda scde. q. x. vbi q̄rit vtꝝ infidelitas sit pena vel culpa q̄ dicit ꝙ in illis q̄ dubitāt ⁊ vellēt scire veritatez ⁊ si viderēt miracula crederēt In talibus dicit scūs tho. ꝙ īfidelitas pocius est pena q̄ culpa. Si dicat̄ ḡ q̄re damnātur. Dico ꝙ ex pctō originali. ꝙ nō remittit̄ nisi ꝑ fidem ꝓpriā vel eccie. Itē ex pctis actualib⁹ q̄ faciūt. Ido apl'us. Sine fide impossibile est placere deo ad heb. xj. Secūda rn̄sio est. ꝙ tāta est ꝯnaturalitas fidei catholice ad intellectum nr̄m. ꝙ nisi ex peccatis ponatur obstaculū. homo credat statim Auc̄tas. Si quis voluerit voluntatē dei facere supple moraliter viuēdo cognoscet de doctrina mea an ex deo sit Joh. vij. verbi gr̄a Qn̄ aliquis quātūcūq; sit rudis qn̄ videt magnū palacium statim cogitat ꝙ magnus dn̄s illud fecit. Ita de palacio hui⁹ mūdi ⁊c̄. Item ratio dicit ꝙ de dn̄o suo loquatur homo cū reuerencia. Itē ꝙ quilibet dn̄s vult aliqd̄ seruicium de suis seruitoribus ⁊ sic de alijs preceptis Et qꝛ infideles nō faciunt dei voluntatem Jō imputatur eis. Sicut ebrius qui occidit patrem suum. nesciens quid facit tamen sibi imputatur ⁊ debet puniri quia nō est sine culpa. qui nō debuit inebriari. Ita est de infidelib⁹ qui inebriantur malicijs et vicijs. sicut ille qui claudit sibi oculos cū manu ⁊ cadit in puteo nunq̄d damnabit̄. ymmo ꝙ sic qꝛ nō debuit sibi claudere oculos. Ita est de īfidelib⁹ qui manu malicie ꝯtra xp̄m. claudunt sibi oculos. Ideo nō excusant̄. ptz rn̄sio ad p̄maz q̄stionē. Et ꝯcordat ꝓphia. Nonne verba mea bona sunt cū eo qui graditur recte. Michee. ij. Idē de malis xp̄ianis diu in pctis viuentib⁹. qui perdunt fidem. ⁊ sic damnant̄ Auc̄tas. Bonā ꝯsciam q̄daz repellentes circa fidem naufragunt. j. ad thimo. p̄mo. Ergo solū pisces saluātur

Scda q̄stio est si saluant̄ oēs xp̄iani. Dico ꝙ nō. nec illi qui ꝑambulāt semitas maris. scz facientes pn̄iam de pctis post baptismū factis. Sz est h̄ argumētū in oppositū. q̄d facitis vos coīter dicēdo. Qui credederit ⁊ baptisat⁹ fuerit saluus erit. Mar. vltio. Si dn̄s larg⁹ cur dispensat̄ auar⁹. vos frēs nimis viā restrīgit̄ dicēdo ꝙ oz nos facere pn̄iam ꝯteri de pctis ꝯfiteri ⁊c̄. Dicendū ꝙ qui crediderit ⁊ baptisat⁹ fuerit habēs fidem formatā saluus erit. Sz si talis postea ī pctm̄ lapsus fuerit eget penitēcia que est secunda tabula post naufragiū. pro declaracōe hui⁹ nota ꝑabolā de rege qui ꝑauit magnū cōuiuium ⁊ fecit p̄conisari ꝙ quilibet sibi fidelis q̄ haberet man⁹ mūdas comederet in cōuiuio. Dicat̄ de ortulano qui mane lauit manus ⁊ postea maculauit h̄ nisi man⁹ īmūdas lauerit a ꝯuiuio fugabit̄. Oꝑtet ḡ ābulare semitas maris ꝑ oꝑa pn̄ialia. qꝛ mō vos nō estis baptisati id est mūdi. sed fuistis hora prime. sed nōdum erat hora prandij. Ideo ysaias. Lauamini ⁊ mundi estote ⁊c̄. ysa. p̄mo. Tercia cōclusio ꝙ illi in purgatorio sunt bene associati. Cū dicitur multitudinem copiosam. Si tamē compentur ad illos qui sunt in inferno

dicetur ꝙ est multitudo defectuosa. quia pro vna q̄ vadit ad purgatoriū vadūt mille ad infernū duri ⁊ p̄sumptuosi difficile corrigunt̄. Taliū infinit⁹ est numerus Eccl. j. Si aūt ꝯpent̄ ad illas de paradiso dicet̄ tunc multitudo copiosa. qꝛ pauci sūt q̄ sine purgatorio vadūt ad paradisum Apl'i q̄sierūt a xp̄o dicentes domine si pauci sūt qui saluant̄. Luce. xiij. xp̄s aūt suspirans noluit dicere ꝙ pauci sed dixit Contēdite intrare ꝑ angustaꝫ portā. qꝛ dico vobis multi q̄rent intrare et nō poterunt ⁊c̄. Nota ꝯtendite Primo cū carne ad malum inclinate ⁊c̄. qꝛ hodie est talis ꝯditō mundi ꝙ q̄ vult ire ad ꝑadisum multa hꝫ īpedimēta. Sed qui vult ire ad infernū oēs faciūt sibi locum nec īpediat̄ ab aliquo. Deo gratias

Sermo tercius de eadem dn̄ica.

Docebat de nauicula turbas. habet̄ verbū istud textualiter Luce. v. ⁊ officiat̄ in euāgelio hodierno. Sermo nr̄ erit de euangelio ⁊c̄. Salutet̄ virgo maria. In pn̄ti sermone ītendo tenere modum edificatoris domoꝝ. qui p̄mo ponūt fundamētum firmuꝫ ⁊ forte. Deinde sup edificat cameras ad habitandū. ista intendo facere. Primo ponā fundamētū forci⁹ celo ⁊ terra scꝫ verba sc̄i euāgelij de quibus xp̄s. Celum ⁊ terra trāsibūt verba aūt mea nō transibūt Lu. xxj. Deīde edificabo cameras id ē doctrinas morales Nota h̄ historiā euāgelij. Cum semel xp̄s esset iuxta stagnū vel mare tyberiadis seu genazareth. magna ml'titudo populi venit ad eū vt audirēt verbum dei. s̄m ꝙ ꝓphetauerat ysa. dicēs. Fluūt ad eū oēs ⁊ ibunt ꝓpl'i multi. ysa. ij. xp̄s aūt videns tantā multitudinē de q̄ dicit textus. Cū turbe irruerēt in eū qꝛ oēs volebant eū tangere. qꝛ virt⁹ de illo exibat et sanabāt oēs lu. vj. dixit p̄mo ꝙ mitterēt barchā in mari Erāt aūt ibi due naues stātes secus stagnū. Piscatores āt descendebāt ⁊ lauabāt recia. Et ascendēs in vnā nauē que erat symōis rogauit eū a terra ducere pusillū ⁊ de barcha p̄dicauit ꝓpl'o q̄ erat in littore. p̄dicabat eis de articulis fidei de gaudijs ꝑadisi. de p̄ceptl̄ seruādis. pctis vitādis. de tribulacōibꝫ sustinēdis. de īiurijs remittēdis de penis īferni. Fecit eis pulchꝝ sermonē Et de h̄ loq̄tur thema. docebat de nauicula turbas. Post s̄mōeꝫ data bn̄dictōe ꝓpl'o volēs soluere petrū q̄ accomodauit sibi barchā dixit. Duc ī altū ⁊ laxate recia vr̄a in capturā. Rn̄dit ei petr⁹ p̄ceptor ꝑ noctem laborātes nihil cepim⁹. q̄si dicat de nocte nihil cepim⁹ qn̄o de die capiem⁹ ⁊c̄. Et xp̄s fac vt dico. Et petrus in verbo tuo laxabo rethe Et cū h̄ fecissent ꝯcluserūt pisciū multitudinem copiosaꝫ ⁊c̄. Notate hic lrālit̄. petrus cū socijs suis loborauerāt ꝑ totam noctem ⁊ nihil ceperūt ⁊ ꝓ modico seruicio ꝙ fecerunt xp̄o mutuā do sibi barcham dn̄s retribuit sibi magnū solariū. Hic habem⁹ exemplū ꝙ null⁹ ꝯfidat ꝙ ex suo labore acq̄rat bona tp̄alia Sꝫ ꝓ modico s̄uicio qd̄ facis xp̄o deo scꝫ s̄uādo dn̄icā magl̄ ꝓficiūt bona tua. Cāp⁹ vinea grex oliueta q̄ꝫ ex tuo labore tocius āni. Multi laborāt q̄ nihil colligunt qꝛ male s̄uāt festa Ecce fūdamentū positū de q̄ apl's. Fūdamentū aliud nemo potest ponere p̄ter id ꝙ positū est glosa. Fides ih̄u xp̄i. j. ad coꝝ. iij. Mō edificā de sūt camere tres. s. tres v̄tutes nc̄cio s̄ ꝙ xp̄s de nauicula docebat tres lcōes īter alias nobis nc̄cias ad saluacionem. Prima de obediēcia generali. Scd̄a de pn̄ia sac̄mētali. Tercia de ꝑseuerācia finali. Istas lcōes docebat xp̄s nō solum v̄bo vt multi p̄dicatores s̄ etiā fcō Cepit ih̄s facere ⁊ docere Nota facere pri

mo dei de docere Ido thema docebat de
nauicula turbas ¶ Prima g̃ virtus seu
lectio q̃ xp̃s oñdit de pñia generali scz.
q̃ oẽs tam religiosus q̃ clericꝰ tã hõ q̃
mulier obediat decẽ preceptl. ꝫ xp̃s oñ
dit p̃mo fcõ qꝛ voluit hũiliari p obediẽ
tiã pris vsq̃ ad mortẽ. Qui cũ ĩ forma
dei eẽt ⁊c̃. ad philipp. ij. Ecce q̃lit oñdit
fcõ lcõem obediẽcie in re tã dura ⁊ aspa
Itẽ oñdit verbo dicẽs. Si vis ad vitã
ĩgredi serua mãdata dei. Mat. xix. No-
ta si tu scz dñs vel vasallus si tu diues l'
paup. Si tu regularl vis ad vitã. s. eter
nã ingredi ꝟua mãdata Noli viuere ꝟm
tuã volũtatẽ. ꝫ ꝟm dei equitatẽ. nõ ꝟm
tuam ĩclinacõem. sed ꝟm dei ordĩacõem
nõ ꝟm tuũ sensũ sed ꝟm dei mãdatũ ser
uus volẽs obtinere solariũ. oz q̃ faciat
volũtatem dñi sui. Oẽs sumꝰ serui dñi
ihu xp̃i ⁊ captiui. Si g̃ volumꝰ solariũ
glorie faciaꝰ eiꝰ voluntatẽ nec debemꝰ
p vlla re facere ꝯtra eiꝰ mandata. Ista
est obedĩa generalꝫ ad oĩa mãdata dei ex
ꝫ acq̃rit hõ regnũ celeste. Rõ nã clausu
ra ꝯrios motus hz. qd̃ vno motu clau-
dit. alio apit. Mõ videamꝰ ianua pa-
disi q̃ motu clausa fuit. motu inobediẽcie
ade. qꝛ de dext̃ dei. fecit motũ vsq̃ ad si
nistrã, ꝓprie volũtatl nõ obediẽdo deo
g̃ si porta padisi dz nob apiri. p motuz
ꝯriũ hz apiri. s. de sinistra, ꝓprie volũta-
tis ad dexterã diuine volũtatl. facere eĩ
debemꝰ dei volũtatẽ magl q̃, ꝓpriã ver
bi gr̃a dicẽdo ego sũ inclinatꝰ ad supbiã
ꝫ vos dñe vultl ⁊ p̃cipitl hũilitatẽ Jõ
dñe volo hũiliari. Idem de alijs pctis
Nõ credatl q̃ glia padisi obtineat gñe
dignitate dominio scia pulchritudĩe for
titudĩe. ymo si dicat aĩa xp̃o in iudicõ p
ticulari dñe ego sũ de magno genere vl'
fui magnꝰ dñs ĩ alio mũdo ideo etiã fac
me dñm ĩ isto. dicet xp̃s verũ est q̃ ego
te feci magnũ dñm sed male vsus fuisti
faciẽdo iniusticias ⁊ sic de alijs. Ido xp̃s
dixit si vis ad vitã ingredi ꝟua mãdata

Ista est obedĩa generalꝫ ¶ Scdo docuit
xp̃s de pñia sac̃mẽtali. prĩo ope qꝛ tota
vita xp̃i fuit pnĩa. sp ieiunabat qꝛ nisi sel'
in die ꝯmedebat nec legit ꝯmedisse car-
nes vnq̃ nisi de agno paschali. Scdo do
cuit verbo dicẽs. pñiaz agite a, ꝓpinq̃bit
em̃ ⁊c̃. math. iiij. Itẽ nisi pnĩaz egeritis
oẽs sil' pibitl luce. xiij. Sac̃mẽtalis pnĩa
ꝯsistit in q̃tuor. p̃mo ĩ cordis ꝯtricõe. se
cũdo in, ꝓpositi emẽdacõe. Tertio ĩ oris
ꝯfessiõe. q̃rto in opis satisfactõe. Si p
didimꝰ regnũ dei p ĩobedĩaz isto modo
possuꝰ ip̃m recupare p pnĩam sac̃mẽta
lẽ. Facite frcũs dignos pnĩe Lu. iij. vbi
dicit glosa q̃ frcũs digni pñie sunt. qñ
pñia corrñdet pctis. Sicut medici faci-
ũt medicĩas ꝟm ĩfirmitates v̄bi grã Si
peccasti corde p mala desideria percucias
cor q̃nq̃ digitl qꝛ ex q̃nq̃ sensibꝫ q̃si q̃n
q̃ ĩstrum̃tl corde peccamꝰ Itẽ si pccãsti
ore mẽciendo diffamãdo. se laudãdo vl'
alꝫ ꝯ deũ loq̃ndo. dig̃ pnĩa ẽ orare. pcu
tere os. ꝯfiteri ore. q̃si se diffamãdo. idẽ
de alijs ptibꝫ corpis. Ecce q̃re dicit fa
cite frcũs ⁊c̃. ¶ Tercio docuit nos xp̃s
pnĩaz pseuerãcia finali ope. p̃mo qꝛ sp
pseuerauit etl ĩ cruce. lz dex̃ heret sibi ⁊c̃
Etiã docuit nos pseuerãciã v̄bo. d. q̃ p
seuerauerit ĩ finẽ ⁊c̃. math. x. modicũ va
lerz obedĩa gñalis ⁊ pnĩa sac̃mẽtalꝫ nisi
eẽt pseuerãcia finalꝫ. Mlti ĩcipiũt bñ ⁊
feruent. ꝫ accidit eis vt aq̃ calide q̃ pau-
latĩ frigescit q̃ntũcũq̃ eẽt calida si ab ig
ne ãmoueat Jõ xp̃s Nẽo mittẽs manũ
ad aratꝝ ⁊c̃. Lu. ix. aratꝝ ẽ pnĩa q̃ arat
terrã corpis vt faciat frcm̃ meritoꝝ ⁊ v̄
tutũ cui appõit manꝰ qñ hõ incipit. Jõ
nõ dz q̃s respicere retro. s. dimittẽdo q̃
ĩcipit ꝫ augm̃tare nõ solũ opa ꝫ etl fer-
uorẽ spũs. ꝫ multi decipiunt q̃ꝝ pseue-
rãcia ĩpedit cogitãdo sil' totã eoꝝ vitaz
futurã. ⁊ sic vcit eis tediũ. Jõ nõ dz sic
recipi. ꝫ p ptes q̃libz die cogitare videa
mꝰ hodie q̃lr me habui ⁊ dr̃e. O video
q̃ ĩ multis defeci. ꝫ cras volo incipe ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

seruiendũ deo ⁊ etiã eras in sero inuenie
ris vos defecisse ⁊ sic ãtiq̃tus sancti pa
tres pseuerabant quasi facendo cõposi
tũ q̃ nõ debebant viuere nisi vna die di
cit dauid de se. Et meditat⁹ sum nocte
in corde meo ⁊ exercitabor ⁊ scopebam
spũ meũ ⁊ dixi nũc cepi ps. lxxvj. Ido
quidã sanctus pr̃ volẽs aliq̃s inducere
ad pniaz dixit q̃ fuit quidã homo habẽs
campũ plenis spinis ad quẽ mittebat fi
liũ vt purgaret campũ qui videns cam
pũ tam magnũ quasi dispatus comede
bat ⁊ posuit se ad dormiendũ Ita de vi
ta nr̃a que est vt campus magnus ple
n⁹ spinis ⁊c. Ecce q̃re dicit Nemo mit
tens manũ ⁊c. Deo grãs.

Be eadẽ dnica sermo quartus

Per totam noctẽ
laborãtes nihil cepimus habetur
verbum istud originaliter luce. v. et
recitatiue in euãgelio currẽtis dnice ver
bũ, ꝓpositum dat mihi occasionẽ ⁊ moti
uum ꝓdicandi ⁊ declarandi mala ⁊ defe
ctus q̃s habet psona que existit in pecca
to mortali. vt ab eis recedatis ⁊ ad bo
nam viram redeatis. sed vt grã dei sit no
biscũ sine qua nihil faceremus. Salute
tur virgo maria Ad lrãm hoc est verbũ
piscatorum qui laborauerũt p totã no
ctem ⁊ nihil ceperũt. Ideo dixerũt p to
tam noctem laborãtes scz piscãdo nihil
cepimus Sed ego volo ptractare ꝗ ver
bum ꝗm intellectũ allegoricũ ⁊ spũale
ita q̃ thema sit verbũ pctõr̃ in peccatis
decedencũ. qui q̃ sunt in alio mundo re
cognoscentes se. dicũt p totam noctem
laborãtes ⁊c. Pro cui⁹ declaracõe
sciendũ q̃ q̃diu psona est in peccatis in
mala vita nõ ꝓgnoscit suos defectus nec
mala nec pricula in quibꝫ est. qz corrige
ret se. sed lete ꝓmedendo bibendo saltan
do ridendo transit Recte tali accidit vt
hoicidis ⁊ latronibꝫ qui letanẽ ⁊ appẽdi
ant se de malo qd̃ faciũt De quibꝫ dicit
scriptura Letanẽ cũ malefecerint ⁊ exul
tant in rebus pessimis, pueꝫ. ij. Ez q̃ũ
sunt capti ⁊ carcerati ⁊ ad furcã senten
ciati. tũc cognoscũt mala ⁊ peccata q̃ fe
cerũt ⁊ petunt ꝓfessorem remittũt inu
rias satisfaciũt ⁊c. Q̃ũ habẽt penã cog
noscunt culpam. Ideo grego⁹. Oculos
quos culpa claudit pena aperit. Ita recte
est de peccatoribꝫ q̃diu viuũt in ꝗ mũ
do delectanẽ de solacio in solaciũ. sed q̃ũ
moriunẽ ⁊ videnr̃ infernum eis paratũ
videnr̃ q̃ p diderũt omnia bona. diuicias
honores dignitates. ⁊ videnr̃ q̃ nõ habe
bunt gloriam sed penã eternã. Tunc di
cunt Per totam noctem scz huius vite
laborantes nihil cepimus. Ideo ꝗ ver
bum est planctus peccatorũ qui in mor
te pauꝑes se inueniũt ptz thema. Si vo
lumus ꝓdicta verba bene cogitare in di
ctis verbis oñdiꝫ nobis de vita pecca
torum tres ꝓdicões male. Vita enim pctõ
rũ habet tria incõmoda. Et ita aũt pctõ
rũ est ꝓmo crudeliter tenebrosa ibi p totã
noctẽ. Secdo penaliter dolorosa. Ibi labo
rantes. Tercio finaliter infructuosa. Ibi nihil cepimus Dico ꝓmo q̃ vita pctõ
rum est crudeliter tenebrosa. cũ dicit. p
totam noctem Sine lumine caritatis et
gratie sunt peccatores. Hoc declaratur sic.
Quicq̃ defect⁹ accidũt psonis in nocte
tenebrosa ambulantibꝫ. Primo q̃ non
cognoscunt se ad inuicem. immo dicunt
quis estis vos. Secũdo q̃ leuiter inpin
gũt q̃ũ non habẽt claritatem. Tercio qz
si sit lutum leuiter maculãtur. Quarto qz
leuiter vnus ꝓdit alium. qz non videnr̃.
Quinto tũ homo vadit dubitãdo ⁊ pal
pando. Istos quicq̃ defectus inuenie
ris in psona que consistit ⁊ viuit in pctis
mortalibꝫ. qz ꝓmo ꝓdit cognicõem per
sonarũ per supbiam. Erunt duo magni

socij ⁊ vnꝰ ascendit in honore ⁊ dignita-
te. altero remanente in paupertatē q̄ qñ
venit ad aliū nō cognoscit eū. frater ger-
manꝰ. fratrē germanū. amicꝰ amicū. filiꝰ
patrē. nō cognoscit ꝓpter superbiā immo
abnegabit eū. quia in tenebris ambulāt
peccatū est nō honorare ꝑentes nec eis
subuenire. Ecce ꝑma condicio peccatoꝝ
de hijs scp̄tura dicit. Qui dixit patri suo
⁊ matri sue nescio vos ⁊ fratribꝰ suis ig-
noro illos Deutro.xxxiij. ¶ Scd̄a condi-
cio est quia peccator īpingit maxime per
auariciā in lapide frigido ⁊ duro sine cō-
passione ꝓximi. Ideo de auaro d̄r. Cor
eius indurabit̄ quasi lapis ⁊ stringet̄ q̄si
malleatoris incus Job.xli. O quot im-
pingunt hic qñ d̄r eis a cōfessore. facitis
vsurā. rñdent nō pater. Et cōfessor q̄lit̄
mutuatis. pater.x. florenos ꝓ.xij. Et cō-
fessor. ⁊ nunq̄d hoc est vsura. nō pater qꝛ
de mea pecunia cū q̄ possem lucrari acci-
pio lucrum ⁊c̄. Ecce nox obscura ⁊ tene-
brosa. Ideo faciam vobis lumē dicatis
vos susurrarie estis vos dñs pecunie vel
panis vini ⁊c̄. Certū est ꝙ non. quia the-
saurarius regis nō est dñs pecunie regis
ꝫ dispensator. ⁊ si male dispēsat pecuniā
regis suspendat̄ a rege. Idē de diuitibus.
nō sunt dñi pecunie. quia dñi est terra ⁊
plenitudo eius ⁊c̄. Vos dñi solum estis
thesaurarij ⁊ dispensatores ⁊ de omnibꝰ
tenemini dare computū deo. de pecunijs
pane vino oleo lana frumēto ⁊c̄. qualit̄
acq̄siuistis ⁊ expendistis dispensator regis
potest sibi retinere necessitatez ꝫ non ad
vanitatē ꝫ dare dz alijs ꝓuisionē. Ita
debet vos facere. Sz multi miseri fran-
gunt sibi collū ꝑ vsuras furta rapinas re-
tenciones de soluēdis dicēs ⁊c̄. Ideo d̄t
scp̄tura. in via ruine nō eas ⁊ nō offēdas
in lapides ne pones anime tue scandalū.
Ecc̄ti.xxxij. ¶ Tercia cōdicio ꝙ leuit̄ ma-
culant̄ sic peccatores leuit̄ maculant̄ per
lutū luxurie. nō videt viā nec cognoscūt
peccatū. īmo dicunt ⁊ ꝙ peccatū est. ego
nō habeo vxorē nec ipsa virꝫ ⁊c̄. Dico ꝙ
est responsio ⁊ excusacio friuola. Nunq̄d
si cū filia regis fornicationē cōmitteres
regi placeret. Si autē rex tradit eā tibi
in vxorē habeas solacia cū illa. Et si de
istis est tā magnū peccatū q̄d dicemꝰ de
maritatis cōsanguineis cōmatribꝰ. tales
ad ꝓfundū inferni descendūt. De talibꝰ
d̄t dauid. Ipsi infirmati sunt respiciēdo
mulieres. Gregorius. Non licet intueri
qd̄ nō licet concupisci ⁊ ceciderūt. ¶
Quarta cōdicio est ꝙ de nocte leuit̄ vnꝰ
ledit alium. ita etiā in peccatoribꝰ accidit
excepcio ire leuit̄ offendunt se mutuo qꝛ
in nocte tenebrosa hō non videt aliū. O
dices tu. īmo videbo eū. ꝓbo ꝙ non Nā
si corā te vidisses ymaginē xp̄i vel virgi-
nis non ꝑcussisses eā nisi esses infidelis.
Modo ꝓpria ymago dei est hō. Ideo si
vidisses hanc ymaginē nō ꝑcussisses eā
ꝓpter honorē dei. ¶ Quinta cōdicio est.
quia in nocte hō vadit hincinde palpan-
do ⁊ dubitādo. ita q̄ est in pctō qꝛ parua
bona opera facit ⁊ cū tedio facit ea q̄ dei
sunt. Ecce defectus q̄ sunt in vita pctōris
adinstar illiꝰ q̄ vadit de nocte. Ideo da-
uid posuisti tenebras scz peccatoꝝ ⁊ cul-
parum in vita tua ⁊ facta est nox. scz tene
brosa ⁊ obscura in ipsa ꝑtransibunt oēs
bestie silue scz peccatores q̄ vt bestie regū-
tur sensualitate. p̄s.ciij ¶ Dico scd̄o ꝙ vi-
ta peccatoꝝ est penalit̄ dolorosa ibi labo-
rantes. hoc declarat̄ sic. qd̄libet peccatum
mortale qꝛ est cōtra rōnē ⁊ intellectum
affert peccāti penā ⁊ dolorez etiā in hoc
mundo ꝫm Augustinū in libro cōfessio-
nū sicut si aliq̄s sit in domo tua cōtra tuā
voluntatē illud affert tibi dolorez. Ita
qñ fit peccatū mortale qꝛ fit contra iudi-
cium rōnis ⁊ intellectꝰ qui est dominꝰ do-
mus cōscientie. Ideo tristat̄. Nam licet
ad extra rideant ⁊ delectent̄ peccatores.
tamē ad ītra tristant̄ ex remorsu conscie

ex pctō

q̃ remorsus est dolor ⁊ pena, quia ancilla
scz caro cõtra voluntatez suã facit illud.
Nõne esset nbi pena q̃ ancilla tua face-
ret aliq̃d in domo tua cõtra tuã voluntatem. Ecce q̃liter vita peccatorꝫ est penaliter dolorosa. Ideo augustin⁹. Jussisti dñe ⁊ ita est vt oĩs anim⁹ inordinat⁹ pena sit sibi, p̃ oppositũ ꝓtutes afferuunt delectacõnẽ eriã ꝓm plm. quia tunc fit in domo conscie ꝓm voluntatẽ dñi scz intellectus ⁊ eriã ꝓm volũtatẽ dñe scz rõnis. Magna delectatio est dñoꝝ ⁊ dñe dom⁹ qñ filij serui ancille vel filie nõ faciunt aliquid nisi iuxta voluntatẽ eorꝫ. Ita de nobis quorꝫ filij sunt sensus. filie potẽcie aĩe vel cogitacõnes. seruus corp⁹. ancilla est caro. Magna delectacio est hoĩ qñ oẽs isti obediunt dño scz intellectui ⁊ dñe. s. rõni. Ideo dixit plus. Signũ autẽ generati habit⁹ est delectabilit operari. ꝓbi grã. Si p̃ honore dei placet nbi ieiunũ signũ est q̃ ꝓtus abstinencie est infra te. Si orõ signũ est q̃ in te est ꝓtus deuocionis. Si sepacio mulierꝫ signũ ẽ q̃ virtus castitatis est infra te. Si cilicũ vel alia corporis afflictio signũ est q̃ in te ẽ ꝓtus pñie ⁊ sic de alijs. Eris q̃si fons aquarꝫ cui⁹ non deficiũt aque ⁊ edificabunt in te deserta seculorꝫ. Ysaie. lviij. Fons gracie dei q̃ est in q̃libet p̃sona bona ⁊ virtuosa rigat sensus ⁊ oẽs potencias. Oppositus est de peccatoribus qr̃ si ridet ad extra tñ ad intra aĩa tristatur. conscia remordet. Sed modo nõ cognoscunt ꝗ cognoscent qñ erunt ĩ inferno ⁊ cruciabunt tunc enĩ eleuati oculis videbũt gloriã bonorꝫ nõ ad delectacõnẽ ꝗ augmẽtacõnẽ pene vt de famelico videntes mensã paratã escis plenã ⁊ nõ potest habere. cruciat magis videntes gloriã scz bonorꝫ turbabunt timoẽ horribili ⁊ mirabunt in subitacõne insperate salutis ⁊c. Sapie. v. Ecce laborantes. Ideo scã scp̃tura dat remedium dicẽs Ne tradas te vie laboriose. glossa. peccatorꝫ quia peccata cũ magno labore fiunt sicut furta. Opa autẽ misericordie fiunt delectabilit. Idẽ de luxuria adulterium cũ magno labore. timore ⁊ piculo fit. Cast⁹ autẽ delectabilit viuit ⁊ sic de alijs. Ideo dt Ne tradas te vie laboriose ne ponas aĩe tue scandalũ. Ecclesiastici. xxxij. Ideo apostol⁹. In laboribꝫ pluribus. Rõa ad Chorꝫ. xi. ¶ Dico q̃ tertia mala cõdicio quã habet vita peccatorꝫ est q̃ est finalit infructuosa. Ideo dr̃ nichil cepim⁹. quia peccatores in alia vita nichil reportãt p̃mij aut mercedis ex operibus q̃ fecerunt, quia q̃ diu p̃sona est in peccato mortali etiaz si faceret oĩa bona opera mũdi ieiunia magnas orõnes. largas elemosinas ⁊c. nihil sibi p̃ficiunt p̃ alio mundo. Licet enim deus p̃ quolibet bono opere det soluciones tñ peccatores soluit in hoc mundo de hijs q̃ faciunt dat eis diuicias honores dignitates officia ⁊ beneficia. pacẽ sanitatẽ. filios longã vitam. amorẽ dominorꝫ ⁊ q̃ est mai⁹ bona opera ex genere qr̃ illis bonis operibꝫ extrahunt de peccato nõnunq̃ peccatores. Ideo bona opa non sunt dimittẽda qñ sentis te esse in peccato mortali quia tñc sunt magis necessaria vt illis mediantibꝫ exeas peccatũ. Sed p̃ hijs operibꝫ nihil dabit nbi in alio mundo. Racio vos scitis q̃ ramus arboris nullam virtutẽ habet nisi a radice ⁊ non facit fructũ nisi q̃diu est in arbore. Si vero scindatur ab arbore non facit fructum. quia remota causa remouet effectus. Ita in ꝓposito radix siue truncus arboris. vbi est tota virtus. est dñist⁹ saluator noster. Nos autez sumus rami siue palmites ⁊ q̃diu manem⁹ in radice. per verã credentiam ⁊ promptã obedientiã ⁊ per gratiam. faciamus fructũ meritorꝫ quia tunc quicquid facim⁹ est meritoriũ. Si autẽ ramus aliquis abscindat securi dyaboli a trunco q̃ est tẽptacio per cõsensũ peccati mortalis

factū est.iā nō potest facere fructū meri-
ti. Sz de⁹ ē adeo pi⁹ peccatori ita ꝙ si fa-
cit aliq̄ bona opera.satisfacit sibi h̄. Ecce
quare dico ꝙ peccatoꝝ vita est finalit̄ in-
fructuosa. Auctoritas clara. Sicut pal-
mes nō potest facere fructū a semetipso
nisi mā serit in vite. Sic nec vos nisi ī me
mā seritis. Ego sum vitis ⁊ vos palmites
q̄ manet in me ⁊ ego in eo.hic fert fructū
multū.qz sine me nichil potestis facere.
scz meritorie Jobis.xv. Qualis dolor
est peccatori qn̄ morit̄ ⁊ nihil īuenit ibi.
Sicut mercator diues q̄ oīa posuit ī na-
ui ⁊ perijt solū remanet ꝑsona sua qn̄do
est vltra mare ⁊ nichil habet q̄lis dolor
et desperacio. Ita de peccatore qui in hoc
mūdo est diues ⁊ oēs nauigam⁹ ad aliū
mundū qn̄ aīa est in portu in ripa ⁊ nihil
inuenit de bonis q̄lis desperacio est sibi.
qn̄ dr̄ sibi a xp̄o ⁊ vbi sunt bona q̄ dedi ti-
bi. Rn̄dit totū est perditū.⁊ quia ibi nō
possunt aliq̄d lucrari remittunt̄ ad hospi-
tale miseroꝝ ad infernū. Sed qn̄ vanii
sunt arbori xp̄o cōiuncti per fidē ⁊ obediē-
tiam ita ꝙ mallent citius mori q̄ꝫ consen-
tire tunc congregant magnū thesauꝝ qn̄
est ibi inuenit magnū thesauꝝ de q̄ viuit
eternalit̄. Jdo xp̄s dr̄. Operamini nō ci-
bum q̄ perijt vt sunt opera mūdana ꝫ qui
remanet in vitā eternā Jobis.vi. Nota
piscatores q̄ꝫuis in rethe suo ceperint con-
chas ⁊ multa talia ⁊ īmunda.tn̄ quia nō
receperunt finalē fructū dicunt dolentes
nihil cepim⁹.sic de peccatoribꝫ. Jdeo dr̄
scp̄tura. vana est spes illoꝝ scz peccatoꝝ
⁊ labores eoꝝ sine fructu. Sapie.iij.

De eadē dominica. Sermo quintus
de epistola

Benedictionem
hereditate possideatis. Habetur
verbū istud textualit̄ p̄ma canonica petri
capitulo.iij. Et recitatiue in epistola cur-
rentis dn̄ice. Hoc verbū est vna breuis
⁊ deuota orō beati apostoli. quā facit ꝓ
nobis ⁊ desiderans nostrā saluacionē di-
cens. Rogo deū vt benedictionē scz ce-
lestem hereditate possideatis. Hoc v̄bū
benedictionē indiget declaracione. Pro
quo sciendū ꝙ gloria celestis dr̄ benedi-
ctio. Rō qn̄ deus facit aliq̄d nō credatis
vos ꝙ illud faciat laborādo manibꝫ nec
ambulādo pedibꝫ nec se mouendo quē-
admodū vos. Sz sua operacio est sua lo-
cutio.suū dicere est suū facere. verbi grā
qn̄ fecit lumen nō laborauit ꝫ solū dixit
fiat lux ⁊ facta fuit.quia suū dicere ē suū
facere. Jdē de celo. de stellis ⁊c̄. Nō fa-
cit vt magister operis qui qn̄ facit archā
ponit fundamētū ⁊c̄. Sz dixit fiat firma
mentuz ⁊ factū fuit. Jdeo dauid. Ipse
dixit ⁊ facta sunt ipse mandauit ⁊ creata
sunt. Nota similitudinē de magnis dn̄is
q̄ mandādo operant̄. Si volunt capere
criminosū nō oportet regē mouere nec
ipsum capere nec suspēdere criminosum.
ꝫ mandare ꝙ capiat̄ ⁊c̄. Jdē de opere mi-
sericordie nō oportet regē aperire bursā
⁊c̄. ꝫ p̄cipere thesaurario. Quāto g̃ ma-
gis deus cui oīa sunt ⁊ ~~nō sunt~~ obediunt.
Jdeo dr̄ scp̄tura. Omne ꝙ voluerit fa-
ciet ⁊ sermo illi⁹ potestate plen⁹ est Ec-
clesiastes.viij. Omnipotēs sermo tuus
dn̄e nō oportet ipsum nisi loqui Ex ista
declaracōne qn̄ deus extrahit animā de
hoc mūdo ⁊ collocat eū in paradiso ⁊ im-
ponit sibi dyadema quō credit̄ faciat nō
laborando. Sz p̄cipiendo dr̄ michaeli.
Talis religiosus cleric⁹ vel laycus seruit
mihi diligent̄ ⁊ scē ideo collocet̄ ⁊c̄. Et
factū est.etiā ī iudicio generali qn̄ dabit
gloriā bonis ipsa donacio glorie seu ope-
racio dei in dando gloriā.dicit̄ benedictō
id est bona dictio siue bona locucio qn̄
dicet. Venite benedicti patris mei possi-
dete paratū vobis regnū a constitucione
mund. Mathei.xxv. Ecce qualit̄ gloria

celestis dicit benedictio. de ista dt thema benedictionē hereditate possideatis patz thema. Modo videam⁹ q̄ sunt ꝑsone q̄ istā benedictionē hereditate conseq̄ntur. Amore vestri ego q̄siui ⁊ iueni i psalmo Dñi est terra i duob⁹ versibus vbi dicit dauid. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo corde q̄ non accepit in vano animā suam nec iurauit in dolo ꝓximo suo Hic accipiet benedictionē a dño ⁊ misericordiā a deo salutari suo. Ubi ponunt q̄tuor cōdicōnes personaꝝ que benedictionem hereditate possidebunt.

Primo pueri oīno innocentes
Scdo peccatores vere penitētes
Tercio persone bone bene obediētes
Quarto tribulati ⁊ paciētes

Quilibet istoꝝ habebit benedictionē glorie celestis. quia de eis dt thema. Benedictionē possideatis hereditate. Dico ꝑmo ꝙ habebūt benedictionē glorie scz pueri īnocētes q̄ nunq̄ peccauerūt. Innocentes sunt i corde qꝛ nūq̄ peccauerūt nec habuerūt malas cogitacōnes In ore qꝛ nunq̄ dixerūt malū verbū nec mēciendo nec iurando. Innocētes in oculis auribꝰ naribꝰ in gutture manibꝰ ⁊ pedibus ⁊ in toto corpore. quia nūq̄ peccauerūt. Isti sunt totalit innocētes qñ moriunt stati habent benedictionē celestis glorie. Ido dauid. graciā ⁊ gloriā dabit dñs nō priuabit bonis eos. q̄ ambulāt in īnocentia Sed diceret aliq̄s frater q̄modo vocatur vos illos pueros totaliter innocētes ⁊ nunq̄d persona q̄ ꝑentib⁹ suis dat tribulaciones ⁊ infert malū ⁊ tristicias ⁊ pericula ⁊ tedia quia nō ꝑmittet eos dormire plorat ⁊c. Nōne nocens est ⁊ peccat. Responsio. Dico ꝙ sunt totalit innocēcentes nec de ꝑdictis habēt culpā nec peccatum qꝛ dolor partus ꝓuenit mulieribꝰ ex peccato eue qꝛ ex fructu arboris peccauit ⁊ fecit cōtra deū. Ideo deus fecit cōtra eā ⁊ oēs filios suos vt in fructu ventris punirent cū labore portarēt ⁊ cū dolore ꝑerent ⁊ cū tedio nutrirēt. Ideo patet error dicētiū ꝙ creatura nouiter baptisata si morit transit purgatoriū ex dolore matris hoc est erroneū quia iude⁹ baptisatus si morit anteq̄ peccaret sine purgatorio euolat. De istis dt Job. Saluabitur innocēs saluabit etiā mundicia manuū suaꝝ. Job. xxij. Nota mūdicia manuum suaꝝ. Diceret hic aliq̄s si pueri innocentes saluant. ergo etiā illi q̄ moriūt ante baptismū saluant. eadez rōne. quia nunq̄ peccauerūt nec corde cogitādo nec ore nec manib⁹ ⁊c. Huic q̄stioni tacite iā Rñdit Job cū dt. Saluabit autē mundicia manuū suaꝝ. Ecce baptismū qui mūdat ab īmundicia sua quā recepit in illa generacōne. Nota ymago q̄ cadit i luto non poneret in altari nisi ꝑus lauetur Sic est de hoīe in q̄ est ymago dei q̄tum ad animā quā facit de⁹ vt ponat in templo paradisi. Sed veniēs in hunc mūdū cadit i luto in illa vili brura generacōne carnali. Quia si aliter veniret nō haberet originale. Ideo ibi recipit illā maculā. Ideo nō potest intrare ꝑadisum q̄usq̄ ē mūdata aq̄ baptismi Ideo dt xp̄s Amē amen dico tibi nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsancto nō potest introire in regnuz dei. Johis. iij. Nota hic qñ aīa nō baptizati venit ad paradisū vel ad portā paradisi q̄d dr sibi a xp̄o. Ecce quare dt Job saluabit innocēs saluabit aūt a mūdicia manuū suaꝝ. Sicut habem⁹ duas man⁹ ita habem⁹ duas substācias aīam ⁊ corpus. Ido dt saluabit mūdicia. i. ꝑ mundiciā manuū suaꝝ. tā corporis q̄ aīe qꝛ peccatū originale nō solū tangit animā. Etiā corpus totuz est infectū tā sensus corporis q̄ potēcie aīe. Sz ꝑ baptismū mundant. Ideo xp̄s. Innocētes ⁊ recti adheserūt mihi scz in gloria qꝛ sustinui te scz passionē q̄ tu pr̄ ordinasti cui⁹ vtute saluant. de q̄libet istoꝝ dr. hic accipiet be

nedictionē a dño. Nota qñ isti pueri sūt in extremis demones veniūt explorātes si possent animā recipere. Sed xp̄s de celo dat eis benedictionē ⁊ dmones fugiūt Nota ⁊ misericordiā a deo salutari suo. qz tūc pueri misericordit̄ liberant̄ a tribꝫ miseriis q̄s habēt. Prima est ignorācia a q̄ liberant̄ tunc qz stati aperit̄ eis liber. ⁊ sciunt oīa ⁊ cognoscūt se ⁊ parentes. Scda est modicitas vel ꝑuitas ꝫ statim aīa separata a corpore hꝫ tantā magnitudinē vt gigas. Tercia est īpotēncia quia nesciūt ire nec se mouere. ꝫ statim qñ sūt in celo habēt tantā potenciā ꝙ nec gigas nec leo habēt tantā potenciā. Ecce misericordiā quā accipiēt. In istis ḡ cōplet̄ orō petri dicēt̄. Benedictionē hereditate possideat̄. ¶ Dico scdo ꝙ obtinebūt benedictionē ⁊c. peccatores vere penitētes hoc tāgit nos qz licet fuerim⁹ innocētes ⁊ mundati per baptismū tñ extunc amisimus millesies illā innocentiā ex peccat̄ q̄ fecim⁹ ꝯ deū. cōtra vginē ⁊ scōs. cōtra animā ⁊ ꝓximos. Ido iā nō possum⁹ ꝑ viā innocentie paradisū intrare, ꝓpter ꝫ deus ordinauit viā pñie scz dolere ⁊ cōteri de peccat̄ cū ꝓposito nō redeundi cōfiteri ⁊ satisfacere. Isto modo possum⁹ habere benedictionē glorie. hoc tāgit dauid cū dt. Mundo corde scz per pñiam hic accipiet benedictionē a dño. Sed est hic argumētū. Diceret aliq̄s frat̄ quō ex mundicia cordis intelligit̄ pñia. qz pñia nō solum mūdat cor ꝫ oēs vires aīe scz ītellectū ab errore fidei ⁊ falsis opinionibus ⁊ malis suspicionibꝫ de ꝓximis ⁊ voluntatē a mal̄ desideriis ⁊ odiis ⁊ rancoribꝫ ⁊ memoriā nō recordādo d̄ recept̄ iniuriis. Itē vera pñia mundat os a mēdaciis diffamacionibus ⁊ blasphemiis. Oculos a malis aspectibꝫ. aures. nares. guttur man⁹ pedes ⁊ totū corpus a luxuriis. Cum ḡ pñia vera mundet animā aī potēciis ⁊ corp⁹ cū sentimētis. q̄re ḡ recipitis pñiam solū ꝓ mundicia cordis Dico ꝙ verꝫ est ꝙ vera pñia totuꝫ purificat vt dictū ē. ꝫ mūdicia cordis dr̄ pñia duplici rōne ¶ Prima est quia cor est vt fons a q̄ multi riui ꝓcedūt scz potēciaꝝ et sensuū. Et si aq̄ font̄ sit mūda ⁊ pura etiā aq̄ riuoꝝ erit mūda ⁊ pura. Si immūda ad idē. Et qz oīa opera bona vel mala ꝓcedūt a corde. de corde exeūt cogitacōnes male homicidia adulteria fornicacōes furta falsa testimonia blasphemie Math. xv. Ecce q̄lit̄ aq̄ īmunda ꝓcedit a fonte cordis. qz cor dt. O ille interfecit patrē tuū ⁊c. ido occidas eū ⁊ sic de aliis. Ideo si cor sit munduꝫ etiā oīa sentimēta corpor̄ eruut mūda Ideo ꝓuerbioꝝ. iiij. Oī custodia serua cor tuū. qz ex ipso vita ꝓcedit. Ita si sit mūdum ꝓcedit mors ab eo. Ecce p̄ma rō q̄re dt Et mundo corde qz mūdicia cordis est mūdicia toci⁹ corporis. ¶ Scda rō q̄re mundicia cordis dr̄ pñia est qz licet multa sunt opa pñie. tamē radix iniciū pñie est cordis cōtricio. ab ista enī ꝓcedūt fructus oīm alioꝝ operꝝ. Ido dicebat xp̄s. Beati mūdo corde qm̄ ipsi deū videbūt. Mathei. v. de q̄libet tali dr̄. ꝫ accipiet benedictionē a dño. quia qñ talis morit̄ ⁊ aīa venit ad iudiciū ⁊ accusat̄ a demonibus. dt xp̄s aīe. audis inq̄tū te accusant dt aīa verꝫ est. qz illa feci nec possū negare. ꝫ vsus fui medicinis vr̄is q̄s vos ordinastis ꝯ pctā. Si habui malas cogitaciones habui etiā ꝯtricionē. Si peccaui ore oraui ⁊ ꝯfessus fui. Si ocul̄ peccaui fleui ⁊ sic de aliis. feci iudiciū ⁊ iusticiā nō tradas me calūpniantibꝫ. xp̄s est cōtent⁹ ⁊ dat sibi benedictionē ⁊ mīaꝫ qñ collocat̄ in gloria. ¶ Dico t̄cio ꝙ obtinebūt benedictionē glorie ꝑsone bone ⁊ obedientes q̄ hñt dicere vel facē respiciūt dei voluntatē ⁊ ordinē religiosus obediēs nō faceret ꝯ regulā nec ꝯstitucōnes nec clericus nec layc⁹ ꝯ dei mādata ordinat suā vitā ꝫm dei voluntatē ⁊ nō ꝫm eoꝝ sensualitatē. ꝫm dei ordinacōnē ⁊ nō ꝫm ꝓpriuꝫ

inclinacionē. de q̄libet tali dt. Qui nō ac
cepit in vano aīam suā h̄ accipiet benedi-
ctionē a dño. Nota q̄ accipere aīam suā
in vanū p̄t intelligi dupliciter essencialiter
vel effectualiter. In vanū dr accipere ani
mā suā ille q̄ non facit illa ad q̄ ordinat.
Quia si rex dat alicui militi equū ⁊ arma
⁊ nunq̄ seruit sibi in vanū dr accepisse.
Ita dedit nobis animā rōnalē cū memo
ria vnde memoremur de beneficijs a deo
nobis datis. qr non fecit nos azinū non
equū ⁊c. h̄ ad ymaginē ⁊ similitudinem
suā. Itē redemit nos ⁊c. Cū intellectu
vt eū cognoscam⁹ ⁊ ei grās agam⁹. Cū
voluntate vt eū desiderem⁹ ⁊c. Si autē
de istis nō seruis sibi in vanū recepisti ani
mā tuā. Itē dedit tibi corpus q̄re vt vi-
uas ex eo Sicut enī pat dat patrimoniū
filio tēpore nupciarū vt ex eo viuat. Ita
de terra corporis debem⁹ facere fruct⁹ p
p̄niam de quib⁹ viuam⁹. Si autē nō fa-
cis in vanū recepisti vel accepisti ⁊ possu-
mus dicere talibus. vanū est vobis ante
lucē surgere scz ad opa tp̄alia q̄ nō cura
tis de operib⁹ sp̄ualib⁹. Surgite scz aliq̄
hora ad opus sp̄uale. postq̄ sederitl qui
māducatl panē doloris. p̄s. inq̄t. Nota
q̄ māducatl panē doloris. p̄r q̄ mittit fi-
lium ad campū vt laboret q̄ nō curat de
labore h̄ comedit ⁊ bibit ⁊ dormit In se-
ro qn̄ venit ad domū hz malā cenā ⁊ ver
berat ⁊c. Ita de⁹ p̄r nr̄ misit nos ī campo
hui⁹ mundi ad laborandū in operib⁹ me
ritorijs ⁊ q̄ autē nō curat de labore h̄ co-
medit ⁊ bibit ⁊ delectat in morte puniet
Nā in sero mortl videbitl quō māduca
stis panē dolorl qn̄ demones cruciabūt
vos ⁊c. ¶ Scdo dr accepisse aīam ī va
num effectualit. vita enī p̄ns ē effectus
aīe. ⁊ ita sumit Job. xij. cū dr. qui amat
aīam suā. i. vitā corporalez tm̄ q̄ p xp̄o
n̄ vult eā exponere pdet eā ⁊ q̄ odit aīaz
suā in h̄ mūdo ī vitā eternā custodit eā.
Qui g̃ viuit ociosus ī vanū accepit vitā
istā. Sic ille q̄ vadit ad feriā vbi stat. xv
dieb⁹ ⁊ nichil facit nec lucrat aliq̄d dr in
vanū iuisse ad feriā. Ita de nobis q̄ veni
mus in feria hui⁹ mūdi ad lucrandū. Jō
si nō habem⁹ merita in vanū accepimus
istā vitā Ideo laborare debem⁹ in bonis
operib⁹, ꝓpter h̄ dicebat apostol⁹ Horta
mur vos ne ī vanū grām dei recipiatl ait
enī tp̄e accepto scz in h̄ mundo exaudiui
te. qr in alio nō audit. Et in die salutl ad
uiui te. scda ad Chor. vi. Obediētes āt
nō accipiunt in vanū aīam suā siue vitaz
suā. Ideo de q̄libet obediēte dr. Non ac
cepit in vano animā suā. hic accipiet ⁊c.
¶ Dico quarto q̄ obtinēt benedictionē
glorie tribulati ⁊ pacientes qn̄ in infirmi
tatibus plagis vulneribus doloribus paup
tatibus ⁊ p̄secutionib⁹ nō murmurāt cō
tra deū. īmo pacient sustinēt sperātes q̄
in alio mūdo erunt sine īfirmitate plaga
dolore ⁊c. de q̄libet tali dt nec iurauit in
dolo ꝓximo suo. Proxim⁹ iste ē xp̄s per
excellentiā. qr licet inq̄tū deus sit crea-
tor tn̄ inquātū hō est ꝓxim⁹ vt ipsemet
declarauit. Luce. x. Quis tibi videt ꝓxi-
mus fuisse ⁊c. huic ꝓximo facim⁹ iuramē
tum in baptismo qn̄ dicit a sacerdote q̄d
petis. ⁊ dr a patrinis. fidē xp̄i. ⁊ sacerdos
⁊ fides xp̄i quid dabit tibi. Respondet
vitā durabilē. Ergo abrenūcia sathane
dicit abrenūcio. hoc est q̄si iuramentū. ⁊
ita vocat a dauid dicēte in persona xp̄ia-
ni Juraui ⁊ statui custodire iudicia iusti-
cie tue. p̄s. cxviij. Judicia iusticie dei sūt
vt in h̄ mundo habeam⁹ labores miseri-
as tribulacōnes ⁊c. vt p paciētiā merea
mur habere gloriā. Jdo ad hebre. x. paci
entia vob̄ necessaria ē ⁊c. Qui n̄ iurauit
in dolo ꝓximo suo. h̄ accipiet benedictio
nem a dño ⁊c.

¶ De eadē dominica. Sermo sextus

O Mnes vnani
mes in orōne estote. Verbū
istud habet p̄ma cano. petri

ca. iij. ⁊ recitatiue ī epistola currēt dn̄ice
Pro breui hui⁹ verbi declaracōne ⁊ ma-
trie introductione. Sciendū ꝙ inter oīa
opa que possumus in hoc mūdo facere ne
cessaria ē deuota oratō ad deū. Ratio qr
certum est ꝙ oīa bona temporalia q̄ꝫ cor-
poralia q̄ꝫ etiā spūalia habemus a deo. De
bonis temporalib⁹ patet. Vnde est ꝙ ter
ra det triticum ex semine terra aūt potest
corrūpe semen ꝫ nō potest ip̄m fructifi-
care ⁊c̄. O diceret aliquis hoc est a nat̄a
a ꝯstellacōnib⁹ verum est instrumentali-
ter ꝫ a deo est principalr. Ipse em̄ est ac-
tor principalis. Idem de vino in vineis.
qr nullus potest aq̄ꝫ in vinū ꝯuertere ni
si ds. Nam conuersio aque in vinum fuit
de primis xp̄i miraculis. Idē de pecunijs
rapis ⁊c̄. Omnia ista habem⁹ a deo. O
dices tu ego habeo in hijs laborare. quia
alias nichil haberem solutio verꝫ est qr in-
strumentum es. ꝫ ds hꝫ tibi dare qr mul-
ti laborāt qui nichil lucrant nō credas ex
tuis laborib⁹ predicta acquirere. Idē de
bonis corpalib⁹ dicendū est que etiaꝫ a
do habem⁹ puta sanitatem. pulchritudi-
nem. fortitudinē. menbroꝝ rectitudineꝫ
⁊ huiusmōi. Idem de bonis est dicendū
spūalib⁹ que a deo habemus. ꝯtricioneꝫ
scꝫ de peccatis bonū ꝓpositum confiteri ⁊
facere pn̄iam ne in inferno dampnemur.
Idē de remissione iniuriaꝝ de restitucōe
ablatorum ds hꝫ dare cor ista facienda.
Ido dic̄ scriptura om̄e datū optimum s.
bonoꝝ tepaliū ⁊ corpalium ⁊ om̄e do-
num pfectū Glo. bonoꝝ spūaliū de sur-
sum est descendēs a pr̄e luminū ⁊ angelo
rū Jacob. j. Si ergo vis rigare ortū tuū
de alto fonte oꝫ ponere canale per qnod
aq̄ veniat ad ortū. Ita etiam si vultis ꝙ
aqua gr̄aꝝ dei veniat ad vr̄m cāpum or-
tū vineā domū corpus ⁊ aīaꝫ. De fonte
alto spūs sapie verbū dei in excelsis Eccl̄
j. Ponatis canal scꝫ orationem deuotā
mediāte ista veniunt ad vos bona tem-
poralia corporalia spiritualia. patet g̃ ꝙ
ꝙ inter alia bona opera que in hoc mūdo
possūt a nob̄ fieri ē oro deuota nob̄ nec̄ria
auctoritas dd. Bn̄dictus deus q̄ nō amo
uit orōeꝫ meā ⁊ miscdiam suā a me ps.
lxv. Glosa augustini. Nunq̄m ergo a te
moueat̄ oratio tua ⁊ nunq̄ꝫ amouebit̄ a
te miscdia diuīa. Quia g̃ oracō est nobis
ita necessaria dic̄ thema. Oēs vnanimes
in orōne estote amore vr̄i ego quesiui q̄s
ꝯdicōnes debet hr̄e oratio ⁊ quot sunt ⁊
inueni ꝙ deuota oratio dꝫ hr̄e sex ꝯdicio
nes. Oratio debet fieri Prīo pacifice cō
cordādo. Scdo attēte cogitando. Tercō
hum iliter supplicādo. Quarto cōfidenter
sperādo. Quinto ordinate petendo. Sex
to pseueranter ꝯtinuando. Qui istos sex
modos seruabit in oratione sua habunda
bit ī omnib⁹ bonis ¶ Dico primo ꝙ ora
tio dꝫ fieri pacifice concordando. Cum
vis orare respicias si in corde habes vene
num odij ⁊ male voluntatis si sit non ex
audieris oportet enim ꝯcordare cum om
nibus pacifice ⁊ tunc oratio ascendit rec-
te ad deum. ¶ Nota hic de collegijs
seu ꝯmunitatib⁹ diuisis ꝙ modicum calo
rem habent. ꝫ qn̄ sūt vnite ⁊ pacifice ora
tio eoꝝ multū placet deo. Ido congrega
mur in solēnitatib⁹ vel ꝓcessionib⁹ vt ad
īuicē inflāmemur ⁊ oro ascendat ad deū
Ido dd. Dirigat̄ oro mea sic incensū in
cōspectu tuo. Eleuatio manuū meaꝝ sa
crificiū vesptinū ps. xiiij. Nota sacrificiū
vesptinū de⁹ precepit in veteri lege offer
ri sibi duo sacrificia scꝫ duos agnos vnū
de mane aliud de sero sed different̄ qr sa
crificium de mane associabat̄ cum multis
alijs sacrificiū vo de sero siue alioꝝ socie
tate solū offerebat̄. Sacrificiū matutinū
figurabat sacrificiū iudeoꝝ qd̄ erat diuer
saꝝ reꝝ. Sacrificiū aūt vesptinū figura-
bat xp̄m qui sol⁹ fuit sacrificatus ī cruce
eleuatis manibus pcens oīb⁹. Ideo dice
bat dd. Dirigat̄ oro mea ad te ⁊c̄. Pa-

tet ḡ ꝙ oro dz fieri pacifice concordãdo
Benedictus qui potest dicere cum veri/
tate nullũ odium habeo in corde meo cõ
tra aliq̃z ꝫ oñs diligo ergo oñs vnani/
mes estote ⁊c̃. ¶ Dico scdo ꝙ scda con
dicio est. qꝛ debet fieri attente cogitando
ita ꝙ cor cogitet qd̃ ꝓfertur ab ore ne so
lum os loquatur dicendo verba oracõis
⁊ cor cogitet de negotijs temꝑalibus de
coquina vel lupanari. Si dicatur ego nõ
intelligo latinũ. Ideo cogitetis in deũ vl̃
in peticõnem q̃ facitis. Ideo augustinus
psalmis ⁊ ymnis cum oratis deum hoc
versetur in corde qd̃ ꝓfertur in ore alias
oratio vocalis sine attentione cogitacio/
nis est parui valoris. Ido Jacobꝰ trista
tur aliquis vestꝝ oret equo animo ⁊ psal
let Jacobi. v. Nota eq̃ animo scz vt cor
ꝯcordet cum lingua ⁊ habebit ꝯsolacõm.
Ecce qualiter orationes sunt medicina/
lia. Sed qñ cor nõ cogitat ea que dicunt̃
ore. fit emheniũ deo de ouis vacuis ⁊ sãc
tis. Ido deus reputat se delusum ⁊ sanc/
ti Modicum valet talis em̃ oratio ideo
apostolus. Si orem lingua sp̃. tm̃ mens
mea sine fructu est. j. ad Cor. xiiij. Licet
omnes debeant attente cogitare ea que di
cunt maxime tñ religiosi qui quolibet die
habent ꝑsoluere deo horas canonicas at/
tendat hij ne vane soluant̃. Ideo debent
cauere ne dicant̃ in plateis ortis vel fene
stris. Ido dixit xp̃s sacerdotibus veteris
legis qui soluebant deo vacue populus h̃
labijs me honorat cor aũt eoꝝ longe est
a me sine causa. i. sine vtilitate sine fructu
meriti colunt Mathei. xv. ¶ Tercio ora
tio siue humiliter supplicando. Quia ora
tio nõ est nisi quedam supplicatio que p̃/
sentatur deo qñ infirmus orat petens sa/
nitatem supplicatur deo pauꝑ orat petẽs
ꝓuisionem. Idem quando tribulatus pe
tit requiem peccator peccatoꝝ remissiõez
Modo nullus est q̃ntumcũq̃z rudis qui
qñ presentat pape vel regi supplicacõnez
quin huiliat̃ capite discooperto ⁊ genibꝰ

flexis sibi pñtet nec oportet ꝙ doceat̃ hoc
facere qꝛ ratio naturalis dictat fiendum.
q̃ntomagis ergo pape Jhesu ⁊ regi xp̃o
humilius debemus supplicacõnez pñtare
Hic aliqui minus decenter agunt qui qñ
induunt se dicunt orõnes cingentes se ⁊
nodos aptãtes ⁊ mulieres qñ se pingunt
Cogitate ergo qñ oratis cum quo loqui
mini quando dicitis pater noster vel aue
maria ⁊ humiliate vos. qꝛ q̃nto humili
us orabitis tanto pl⁹ oratio ascẽdet. Si
cut ille qui saltando vult ascendere q̃nto
plus se deprimit tanto pl⁹ ascendit ⁊ sal
tat. Ita est de oratione auctoritas. Ora
tio humiliantis se nubes penetrabit ⁊ do
nec appropinquet nõ consolabitur Eccl.
xxxv. Humilium ⁊ mãsuetoꝝ sꝑ tibi pla
cuit depcatio. Judit. ix. Ido dauid respex
it inq̃t in psalmo orõnez humilium ⁊ nõ
spreuit p̃ces eoꝝ. Quando autez fit sine
huilitate ds claudit sibi oculos ¶ Quar
to si oratio debet esse acceptabilis debet fi
eri confidenter sperando. vult ds ꝙ in om
nibꝰ necessitatibꝰ nostris recurramus ad
deum ⁊ ꝯfidamus deo alias indignat̃ quẽ
admodum indignaret̃ pr̃ cõtra filios de
eo nõ ꝯfidẽtes vel ꝓcurator vel iudex qñ
hõ nõ ꝯfidit de eis. Ita de deo pr̃e nostro
ꝓcuratore ⁊ iudice qui vult ꝙ nos ꝯfida/
m⁹ d̃ eo d. Quecũq̃z orãtes petitis credi
tis qꝛ accipietis ⁊ venient vob̃ Mar. xj
Nota q̃ntũcũq̃z scz licita orantes. qꝛ alr̃
nõ accipiẽt sic̃ puer febricitans si petit vi
nũ nõ dat̃ sibi ꝫ pi⁹ pr̃ dat sibi meliora. s
zucꝝ rosaꝝ ⁊c̃. Et sic̃ fili⁹ nullã solicitu/
dinẽ hz de aliq̃ re. Qꝛ si dicatis vos pue
ro q̃d ꝯmedes hodie dicet nescio pr̃ me⁹
⁊ mr̃ mea curãt. Idẽ de vestibꝰ sotulari/
bꝰ ⁊ alijs necessitatibꝰ. Sufficit filio ꝙ sit
humilis ⁊ obediens pr̃i. Ita vult deus d̃
nobis ꝙ in omnibus necessitatibus confi
damus de eo ⁊ faciamus qd̃ tenemur fa/
cere qꝛ nõ deficiet nobis. Verbi gratia. si
dicat̃ laboratori vos seminastis ⁊c̃. ha/
betis bladum estis cert⁹ ꝙ habebitis vos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debētis dicere ego feci qđ in me est de resi duis confido in deo. Idem de vino in vi nea ⁊ de oleo. Nichil soliciti sitis ꝫ in om ni oratione ⁊ obsecracōne cum gratiarū actione peticōnes vestre innotescant apđ deum ad Philipēses.iiij. ¶ Nota nichil solliciti sitis nō dicit ꝙ dimittamus labo res ꝫ sollicitudines. Omēz sollicitudiēz vestram ꝓicientes in eum qm̄ ipi cura est de vobis.j.pe.v. Sed nos magl ꝯfidim⁹ de vno iudeo q̄ꝫ de deo ꝓbatur qꝛ si iude⁹ facit vobis.l.florenis annuales de reddi tibꝫ de quibꝫ habētis bonum instrumen tum vos confiditis ⁊c̄. Sed non confidi tis de deo qui promisit etiam cum instru mento publico vobis dare necessaria oīa si facitis qđ debētis facere vt bon⁹ filius. Notarius fuit beatus Matheus Nolite soliciti esse dicētes q̄ꝫ manducabim⁹ aut q̄d bibemus aut quo opiemur hec em̄ oīa gentes sp̄.infideles inquirūt. Scit em̄ pr̄ vester qꝛ hijs omnibꝫ īdigetis Mat.vj. ¶ Quinto oratio dꝫ fieri ordinate petē do in nr̄is peticōnibꝫ debem⁹ seruare tres ordines. Primo ꝙ petamus primo illa que sūt magl nobis necessaria vtiliora ⁊ principaliora. Ideo primo debemus pete re gloriā eternā. Scđo bonam vitam q̄ est via ad gloriā. Tercio bona tempalia Idō xp̄s dicit p̄mum querite regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹ ⁊ hec oīa adicient̄ vob̄ Mat. vj. Scđo ꝙ illa que sunt de se bona que nō possunt habēre malū exitum petamus audacter. Illa aūt que sunt dubia ⁊ pos sunt hr̄e malum exitum aut finē petantur cū condicōne. verbi gr̄a humilitas indu bitanter est bonum. Ideo audacter sup bꝫ pōt petere humilitatē auar⁹ lib̄alitatē Luxuriosus castitatez peccator peccatoꝝ remissionē ⁊c̄. Alia sūt dubia de quibus nescit hō si habebūt bonū exitū vel malū Ideo ꝯdicōnal̄r sūt petenda. vt infirmus sanitatē que pōt esse aīe vel bona vel ma la. Idez de diuinis officijs dignitatibꝫ ⁊ quia multi petunt sine ordine ⁊ sine cōdi cōne. Ideo nō accipiunt. Petitis ⁊ non accipitis eo ꝙ male petatis. Jacobi.iiij. ¶ Tercio debet esse ordo in persona petē te vt purificet se quia siquis ꝓmisit dare alteri optimum vinum albnm requirit̄ ꝙ cum vase mundo recipiat alias nō daret Ideo Ysie.j. Lauamini scꝫ per contricōm confessionem ⁊ satisfactionē mundi esto te. Que aūt a deo sunt ordinata ad Ro. xiij. ¶ Sexta oratio debet fieri ꝑseneran ter continnando. Multi incipiunt ⁊ quia statim nō obtinent qđ petunt nichil valꝫ Gregorius virtus boni opis ꝑseuerātia est. Patet in naturalibus qꝛ arbor pau latim augmentatur nec videtur eius aug mentum qn̄ actu fit etiā si semp aspiciat̄ Item in artificialibꝫ quia domus paulatī fit Primo ponit̄ fundamentum deinde fi unt parietes ⁊c̄. Idem etiam in spiritua libus paulatim homo augmentatur corā deo in gratia virtutibꝫ ⁊ meritis. Idō ne cessaria est perseuerantia .quia quamdiu viuimus est nobis necessaria aqua gratie dei de fonte excelso. ¶ Nota hic miracu lum de illo nobili milite normānico qui q̄mdiu fuit in peregrinacōne quolibet die de mane ⁊ sero orauit quousqꝫ venit ad castrum suum. In die em̄ qua debuit cas trꝫ suum intrare dimisit oracōnem ⁊ illa die castrum suum fuit conbustum. Ideo cristus oportet semper orare ⁊ non defice re Luce decimo octauo. Semper.i.omni die mane ⁊ sero. Ergo sine intermissiōe orate mane ⁊ sero.j.ad Thessal̄.v.

¶ Dn̄ica sexta post festum sancte trinitatis Sermo primus de enuangelio.

Veniens offeres munus tuum Mathei.v. Ser mo erit de sancto euuāgelio isti us dominice ⁊ habebimus multas bonas moralitates ⁊c̄. Salutet̄ virgo Maria